

DAGNY JOENSEN

Mangan verður tikið til, at føroyingar eru allastaðni kring knøttin.

Tá høvi beyðst hjá Ingeborg Godtfred og børnunum 18 ára gomlu Anniku og 21 ára gamla Elith, at vitja mann og pápa, sum arbeiddi og hevði íbúð í Christchurch í New Zealandi, vóru tey skjót at taka av.

Hann starvast í norskum reidari, og hevur seinastu trý árin verið útsendur og hevur siglt við russiskum fiskiskipum, við heimstaði í Christchurch í New Zealandi.

I fjør gjørdi Ingeborg av at fara í farloyvi, í eitt ár aftaná 11 ár á sama arbeiðs-plássi.

Vit vóru eins og tey flestu í okkara aldursbólki, tá vit vóru ung, bert upp-tikin av at fara burtur og fáa útbúgving, fyrri síðani at skunda okkum heimaftur.

Seinni kemur ynskið at siggja og uppliva hvussu onnur samfeløg og fólkas-løg liva og virka. Skuldu vit gera álvara av at fara, so var tíðin komin nú, sigur Ingeborg.

Tey komu eisini til heilt annað og øðrvísi samfelag, sum var ógvuliga vælskipað, og har myndagleikarnir gjørdi nógv fyrri at fólkid skuldi kenna seg væl.

New Zealand er oyggja-land, har meginlandið eru tvær oyggjar til støddar 269000 fermetrar. Oyggj-arnar verða nevndar Norður-oyggjin og Suðuroyggjin, 3,6 mió. fólk búa í landinum.

Um summarið er miðal-hitin 22-28 hitastig, og um veturin, sum mest er í juni og juli, eru 8-12 hitastig.

Várhara gávumildur við New Zealand

Um Ingeborg skal lýsa landið og náttúruna, har tey komu, so kann hon bert siga, at Várhara var sera gávumildur, tá hann skapti New Zealand, men at Hann var meira kargur, tá Hann at enda kom so langt norður og skapti Føroyar.

I New Zealandi er byurin Christchurch eisini nevndur „The Garden Of City“, tí fólk, við býráðnum á odda, gera nógv fyrri at hava vakrar urtagarðar og nógv grøn økir.

I býnum eru fleiri parkir, og fólkid gongur hægt upp í urtagarðar enn í húsini.

- Blíðskapur og hjálpssemi út um alt mark

- Eitt oyggjaland og annað, munurin var bert, at flyta hinumegin knøttin, har alt er so nógv øðrvísi enn í Føroyum. Annað veðurlag, annað fólkaslag og onnur náttúra, heldur familjan Godtfred, sum hevur búð í Christchurch á Suðuroynni í New Zealandi í eitt ár, og hava hópin av upplivingum og minnum fyrri lívið við sær heimaftur

- Aftur her er tað veðurlagið sum spælir inn. Sethúsin har høvdu ikki yvirlivað fleiri vetrar í Føroyum, men har siga tey sum so, at vit eru bert innandura triggjar mánaðar av árinum, sigur Ingeborg.

Føroyska familjan varð væl móttikin av teimum, sum maðurin samstarvaði við. Tá tey fóru úr heiman frá høvdu tey bert klæðir við sær, men vinfólkini í Christchurch fóru teimum alt, sum brúk var fyrri. Einasta kravið til teirra var, at tey skuldu trívast.

Landið á húsagang fyrri 12 árum síðan
New Zealand fór á hús-

gang fyrri 12 árum síðan. Tað fór við sær at samfelagsliga skipanin varð full-komiliga broytt.

At kalla allir almennir stovnar vórðu privatiseraðir, undantikið el-verkini, og lutvíst sjúkrahúsin.

Tað hevur víst seg, at samfelagsliga umleggingin var sera gagnlig fyrri landsbúskapin og fólkid, ið har býr.

I dag er arbeiðsloysið at kalla burtur. Tímalónin er 50 krónur, og av hesum verður 20% gildið í skatti.

Hinvegin eru liviumstøðurnar nógv betur enn t.d. hjá okkum. Tað nyttar ikki bert at seta lónina og skattin niður, um ikki alt annað fylgir

við, heldur Ingeborg, og sipar til uppskotið at seta lón og skatt niður í Føroyum.

- Viðvíkjandi telefon-gjaldinum, so rinda øll eitt felagsgjald sum hjá okkum, og fyrri tað kunnu fólk ringja

ókeyp is í býnum har tey búa. Í víkuskiftinu kanst tú ringja um alt landið, fyrri bert 22 føroyskar krónur, og tú kanst tosa so leingi sum tú hevur hug, sigur Ingeborg.

El-megin kostar í føroy-

Útsýni er yvir Christchurch, sum er umgyrdur av sjógv og fjøllum. Byurin er søguliga og arkitektoniskt ógvuliga áhugaverdur fyrri landið í náttúru samanhangi, við 32.000 íbúgvum

skum peningi 12 oyru pr. kilowatt tíma. Vøran er eitt sindur biligari, men hinvegin er húsaleigan um 4000 krónur fyrri eina íbúð.

- Tað tykist sum hava fólk nógvan pening um hendi, men tey hava ikki gloymt skelkin, tá landið fór á húsagang.

Skal ikki henda aftur

Hvørja viku verður lýst í sjónvarpinum, hvussu nógv hava fingið arbeiði. Henda lýsing verður altíð endað við setninginum: „Brúkið skilið - latið tað ikki henda aftur!“.

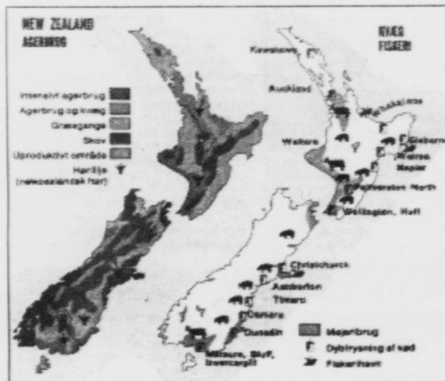
Eins og t.d. í Australia, flyta nógv fólkaslag henda vegin. Arliga flyta 50.000 fólk inn í landið, tó at harðar treytir eru settar fyrri at fáa arbeiðsloysi. Útgangsstøðið er, at fólkid í landinum hevur fyrstarætt til arbeiðið.

New Zealand verður mett strangasta landið at flyta til. Fyrri at søkja um loyvi at flyta inn, skulu umsóknarar kenna fólk í landinum, sum vilja tryggja, at útlendingar kunnu sendast heimaftur, um tey ikki klára seg í nýggja landinum. Harnæst er kravið, at øll hava returferðaseðil.

Peningasterkir asiatar

Nógvir asiatar eru millum innflytararnar, tí teir hava nógvan pening við sær. Tað vísir seg eisini, at teir sita fyrri ein stóran part á vinnulivinum.

Seinast er kvotuskipan sett í gildi, sum sigur, hvussu nógv fólk kunnu

New Zealand er oyggja-land, har meginlandið eru tvær oyggjar, nevndar Suður- og Norðoyggjar. Náttúran er ógvuliga ymisk. Familjan Godtfred býði í Norðuroynni

Simun Askam úr Havn, hevur búið stóran part av lívi sínum í Weelington í Suðuroynni. Hann rekur sláturvirki og hevur eina datta fólk í arbeiði. Vinstrumegin siggjast ovast: Ingeborg og dóttirin Annika saman við maori-sjónleikara. Niðast hjúnini Sue og Simun Askam

